

Quick scan ecologie

De Gast 45 Zuidhorn

1 juli 2020

28 05 2020

Samenvatting

Voor De Gast 45 te Zuidhorn worden plannen voorbereid voor de bouw van woningen. Op het perceel achter De Gast 45 & 47 worden woningen gebouwd, de ontsluiting loopt via de Rijksstraatweg.

Onderzocht is of er effecten op beschermde natuurwaarden kunnen ontstaan.

Uit de analyse blijkt dat er geen beschermde soorten kunnen voorkomen binnen het perceel. Buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen wel beschermde soorten voorkomen. Er is een kans op broedvogels langs de randen van het perceel. Met de planning moet hiermee rekening worden gehouden. Tijdens de broedtijd kan er niet nabij de randen gewerkt worden.

De kans op een verhoogde depositie op de Natura 2000-gebieden is zeer klein. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de ruimtelijke ontwikkelingen kunnen worden uitgesloten.

Inhoud

- 2 - Inleiding**
- 3 - Beschrijving gebied**
- 4 - Waarnemingen**
- 7 - Analyse**
- 9 - Advies & Bronnen**

Colofon

Opdrachtgever Buurtschap De Gast BV
Projectnummer 20.105
Datum 1 juli 2020
Auteur P.J.H. van der Linden
Gecontroleerd M. Josemans
Status concept

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

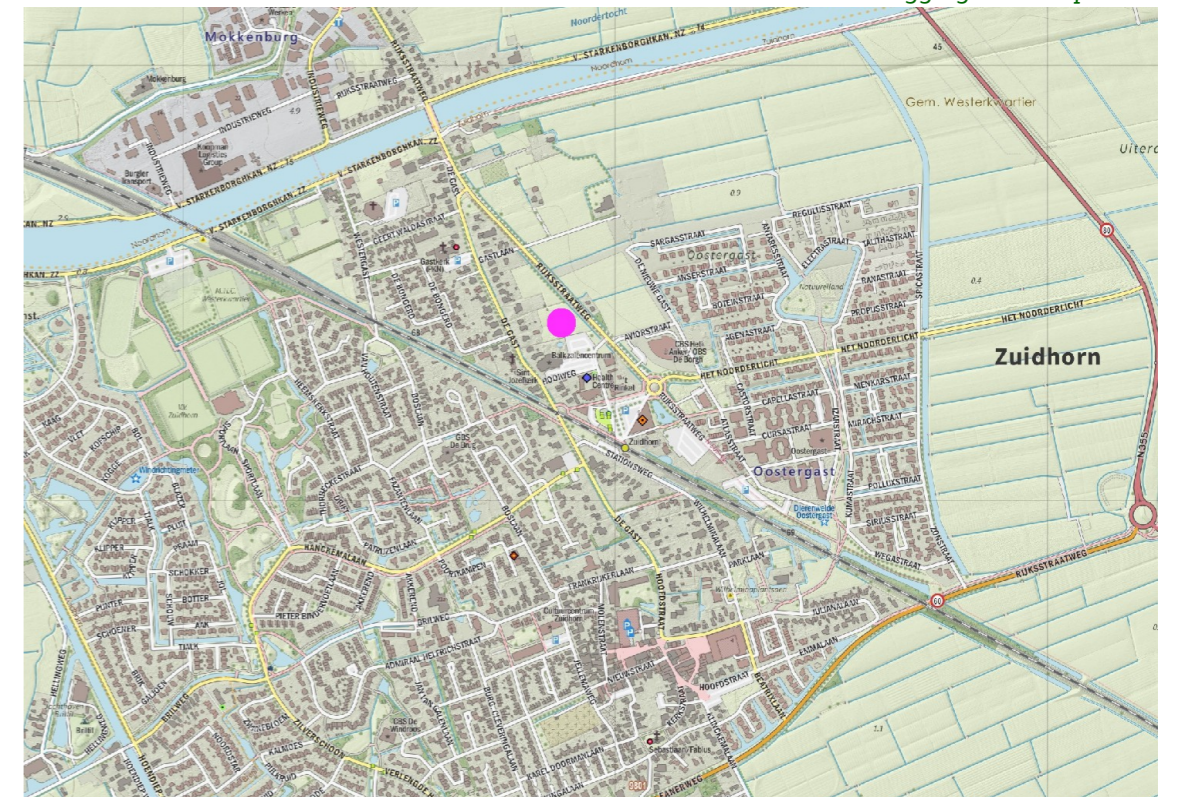
Inleiding

Voor De Gast 45 te Zuidhorn worden plannen voorbereid voor de bouw van woningen. Op het perceel achter De Gast 45 & 47 worden woningen gebouwd, de ontsluiting loopt via de Rijksstraatweg.

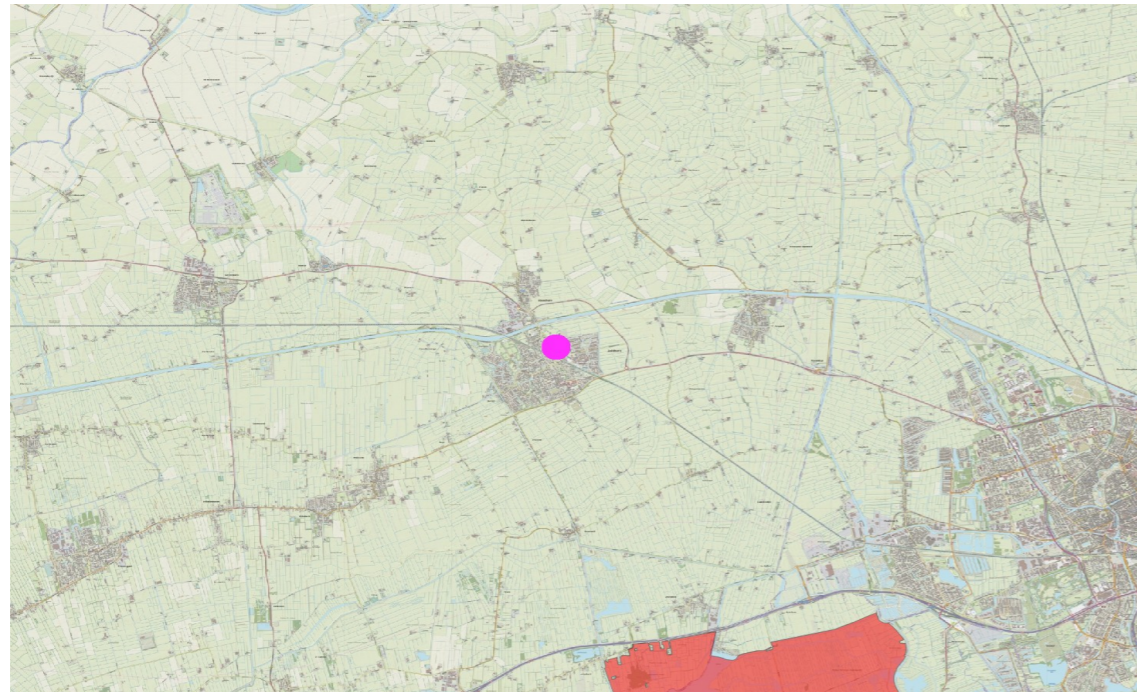
Voor de ruimtelijke plannen wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 28 mei 2020 door een ecooloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

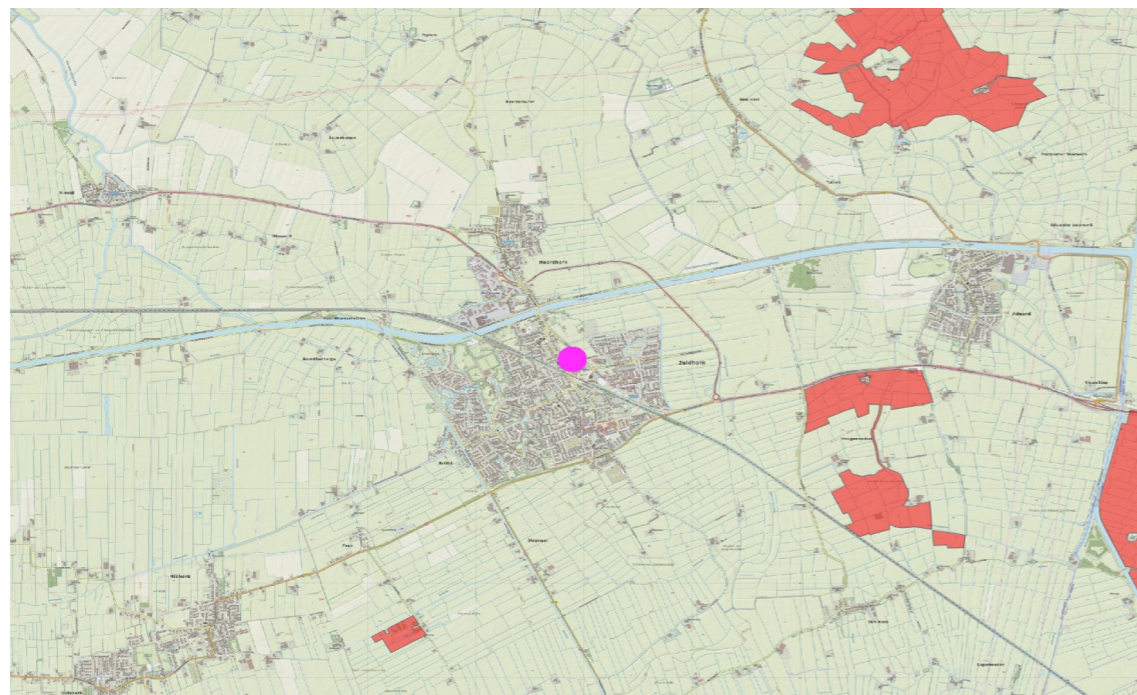
Ligging van het perceel

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de Natura 2000-gebieden.

Ligging van het Natuurnetwerk Nederland.

Het perceel waar de woningen zijn voorzien ligt tussen de woningen aan De Gast en de Rijksstraatweg. Het perceel bestaat uit grasland. Het perceel is niet bebouwd. De woningen aan De Gast staan buiten de invloedssfeer van de nieuwbouw. Rondom het perceel staan bomen en liggen sloten c.q. greppels. Door het perceel loopt eveneens een sloot. De Natura 2000-gebieden liggen op vrij grote afstand. Het Leekstermeergebied ligt op ongeveer 6,5 Km en het Lauwersmeer op 12,5 Km. Percelen die binnen het Natuurnetwerk Nederland vallen liggen op ruim twee kilometer afstand.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor de functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt, is een berekening noodzakelijk van de effecten. .

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locaties worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 28 mei 2020 door een ecooog een bezoek gebracht aan de planlocaties. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocaties. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocaties. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocaties sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocaties en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 28 mei 2020 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen het landhuis.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraad-

pleegd. Er zijn geen beschermde soorten bekend die zijn te herleiden tot het plangebied.

Vegetatie en planten

Het perceel is begroeit met een grazige vegetatie. Opvallend is een tweedeling het rechter perceel heeft een goed ontwikkelde vegetatie uit het Verbond van grote vossestaart (*Alopecurion pratensis*), terwijl het linker perceel eerder een overgangsvegetatie heeft. Hier zijn ook meer nitrofiële soorten aanwezig. Een ander belangrijk verschil is dat in het rechter perceel geen sprake is van dominantie van een of twee soorten en in het linker perceel een dominantie van veldzuring (*Rumex acetosa*) en Gestreepte witbol (*Holcus lanatus*). Het verschil wordt veroorzaakt doordat het perceel twee kavels beslaat met ieder een eigenstandig beheer. Er zijn geen beschermde planten aangetroffen of te verwachten.

Zoogdieren

Juridisch zwaarder beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocaties en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

Op het perceel staan geen bomen of gebouwen waar een verblijfplaats van vleermuizen kan worden aangetroffen. Er zijn met absolute zekerheid geen verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het perceel aanwezig. De woningen aan De Gast staan buiten de invloedssfeer van de ontwikkeling. Niet is onderzocht of in deze woningen vleermuizen kunnen zitten.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

Langs de randen van het perceel is een kleine kans op jagende vleermuizen. De bomen staan langs de weg of op belendende percelen. Er wijzigt daardoor niets aan de mogelijke jachtgebieden. Er is geen aanleiding voor een vliegroute via het perceel. Via De Gast is mogelijk een vliegroute aanwezig, maar dat ligt buiten de invloedssfeer van de ontwikkeling.

Laag beschermde zoogdieren

Op het perceel zijn algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren te verwachten. Er zijn verschillende plekken waar soorten als egel en bunzing worden verwacht. Ook meer algemene grondgebonden zoogdieren worden op het landgoed verwacht.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. Op het perceel staan geen gebouwen die geschikt zijn voor soorten als huismus of gierzwaluw. Op het linker perceel staat een kleine stal. Deze verkeerd echter in dusdanige staat dat de vestiging van bijvoorbeeld een steenuil kan worden uitgesloten.

Algemene broedvogels

Gezien de omgeving is het mogelijk dat algemeen voorkomende broedvogels voorkomen, met name in de randen van het perceel.

Herpetofauna en vissen

Er is geen oppervlaktewater aanwezig binnen het perceel. De greppel in het perceel staat droog. En de bermsloot valt buiten het project. De bestaande waterpartijen zijn onderzocht op aanwezige eiklumpen of larven van amfibieën. Deze zijn niet aangetroffen. Amfibieën worden mede daarom niet verwacht en beschermde vissen hebben een afwijkend biotoop dat niet aanwezig is.

Overige soorten

Er zijn geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied. Het perceel voldoet hier niet aan.

H05 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, het weidevogelleefgebied, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën.

Beschermde soorten

Op het perceel is de aanwezigheid van beschermde soorten uitgesloten. Mogelijk dat in de woningen aan De Gast een verblijfplaats is, maar deze staan buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Op deze soorten wordt geen effect veroorzaakt met de werkzaamheden aan de woningen. Er is geen aanvullend onderzoek nodig.

De mogelijke aanwezigheid van broedvogels langs de randen maakt dat hiermee rekening moet worden gehouden. Alle inheemse vogels zijn tijdens de broedtijd beschermd en mogen niet verstoord worden.

Zorgbeginsel

Binnen het gebied is een geringe kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf het werkgebied kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten het werkgebied te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten het werkterrein intact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is het verstandig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Natura 2000

Het perceel ligt op grote afstand van Natura 2000-gebieden. Tijdens de bouw en de gebruiksfase van de woningen zal een hogere emissie van stikstofverbindingen ontstaan. Dit zal echter met grote zekerheid niet leiden tot een verhoogde depositie op de Natura 2000-gebieden. Eventueel kan met Aerius bepaald onderbouwd worden wat de depositie is. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de ruimtelijke ontwikkelingen, kunnen eveneens worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op ruim 2 Km afstand van het perceel. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voornemen, wordt geen effect verwacht. Het natuurnetwerk kent geen externe werking.

H06 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor De Gast 45 te Zuidhorn worden plannen voorbereid voor de bouw van woningen. Op het perceel achter De Gast 45 & 47 worden woningen gebouwd, de ontsluiting loopt via de Rijksstraatweg.

Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 28 mei 2020 veldonderzoek uitgevoerd om te beoordelen of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Uit de analyse blijkt dat er geen beschermde soorten kunnen voorkomen binnen het perceel. Buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen wel beschermde soorten voorkomen. Er is een kans op broedvogels langs de randen van het perceel. Met de planning moet hiermee rekening worden gehouden. Tijdens de broedtijd kan er niet nabij de randen gewerkt worden.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

De werkzaamheden betreffen de bouw van woningen. De kans op een verhoogde depositie op de Natura 2000-gebieden is zeer klein. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de ruimtelijke ontwikkelingen, kunnen eveneens worden uitgesloten.

- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Triton Natuur
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.
- groningen.nl
- waarneming.nl
- quickscanhulp.nl